

LA CATALUNYA DEL PROGRÉS ECONÒMIC SOSTENIBLE: LA RECERCA, EL CONEIXEMENT I L'OCUPACIÓ

*(PONÈNCIA APROVADA PEL PLENARI DE LA 1a ASSEMBLEA GENERAL EL DIA
22 DE JULIOL DE 2018)*

A tots aquells i aquelles que llegiran la ponència, els voldríem explicar que el tema clau és el model econòmic de la Catalunya en la que volem viure, dissenyada a partir de la diagnosi de la situació actual i, sobretot marcada pel futur que suposarà (i ja suposa ara) la Revolució Tecnològica i Digital que impregnarà tots els sectors de l'economia. En aquest àmbit, esdevé un dels principals objectius a assolir, la preservació de l'ocupació com a pilar fonamental del Benestar de la nostra gent.

El grup redactor format per: Narcís Clara, Salvador Vergés, Irene Mallol, Marc Pifarré, Mònica Boquera, Ramon Bonastre, Lluís Rovira, Míriam Nogueras i jo mateixa, Teresa Pallarès, volem agrair la feina de totes aquelles persones que ens han donat suport en la recollida de documentació. En especial els representants dels àmbits del Pdecat i a en Martin Aranburu en la construcció del document.

Probablement, donada l'amplitud del tema a tractar, els enfocaments podrien haver estat molts i diversos. Us indexem a continuació quina ha estat finalment l'estructura que ens ha guiat la nostra redacció.

Moltes gràcies.

1. INTRODUCCIÓ

Catalunya és fonamentalment un país industrial. I ho és per diferents motius. En primer lloc, per la nostra pròpia història i el paper capdavanter que Catalunya va tenir en la revolució industrial a principis del segle XIX, malgrat no disposar de prous recursos naturals ni fonts d'energia; però comptant amb un actiu vital: la seva gent i l'esperit emprenedor que sempre ens ha caracteritzat.

En segon lloc, cal destacar la vitalitat de l'economia catalana, on la indústria representa més del 20% del nostre PIB. La Unió Europea es va marcar l'objectiu d'arribar a aquest índex l'any 2020; objectiu que en aquests moments ja hem assolit. Tant mateix, si comptabilitzem com a indústria tota aquella activitat que hi està vinculada directa o indirectament, el que s'anomena la nova indústria, el sector escala fins a un 52% en el PIB.

En tercer lloc cal fer esment a la cultura, concretament la cultura econòmica catalana que identifiquem com a economia productiva; fonamentada en un seguit de valors que resulten imprescindibles: la cultura de l'esforç, de la superació constant, de l'autoexigència, de la feina ben feta, de la recerca dels resultats a mitjà i llarg termini, de l'obertura i de la innovació.

Avui dia Catalunya és un país eminentment industrial, caracteritzat per un teixit econòmic diversificat, amb una indústria puntera en sectors estratègics com l'agroalimentari, el químic, l'automoció, el tèxtil, les indústries basades en l'experiència i les relacionades amb la salut; entre d'altres. Tant mateix, som un país de PIMES (gairebé el 99% del teixit empresarial) que conviuen amb més de més 6.500 multinacionals amb centres productius a casa nostra. Aquesta diversitat es complementa amb l'existència de centres de recerca en diferents àmbits i universitats reconegudes a nivell mundial. Tot plegat posiciona a Catalunya com un país obert al món, exportador i referent al Sud d'Europa alhora de captar noves inversions; essent un dels quatre motors d'Europa.

La nostra cultura empresarial es construeix des del diàleg entre interessos, els de l'empresa i els dels treballadors. Una cultura de base democràtica que transcendeix des de la vida de l'empresa a la dinàmica social, i a l'inrevés. Una cultura que també passa ineludiblement per enfortir i establir nous mecanismes de col·laboració públicoprivada.

Ens podem definir com una regió industrial rica en l'estructura productiva, en l'estructura del coneixement i en capacitats tecnològiques vehiculades a través dels centres de recerca.

Tot i la presència més intensa de la indústria en algunes comarques, s'estén per tot el territori català a través de les universitats i els centres de recerca i innovació. A més és molt oberta a l'exterior.

La indústria catalana ha estat sempre l'ambaixadora de la nostra internacionalització econòmica amb alts nivells d'exportació (actualment un terç del PIB català).

A més les nostres indústries han estat tradicionalment innovadores i, actualment amb més interrelació amb els centres de R+D+I que han aconseguit intensificar aquest ritme innovador. Així mateix ha aparegut un nou sector molt intensiu en tecnologia on

les empreses es creen a partir del coneixement generats a les universitats i els centres de recerca i innovació del país.

Els reptes principals de la nostra indústria se centren a augmentar la dimensió de les pimes, més vitalitat i empenedoria, millor cultura organitzativa, més realització personal-professional, major flexibilitat i capacitat de reacció als mercats globalitzats.

És clar que això passa per tenir una sòlida estructura financera, la implementació de dinàmiques innovadores, l'especialització i la diversificació sectorial així com també la presència europea i internacional.

Un dels reptes més importants és com es fa front als canvis que comportarà l'impacte de la indústria 4.0 al teixit productiu català. Tot i que es perdran llocs de treball per la industrialització, se'n crearan de nous; especialment en la indústria de l'automoció i en els sectors de les noves tecnologies, components elèctrics i electrònics. Aquests sectors concentraran la creació d'ocupació neta a la nostra indústria.

Aquests nous llocs de treball comportaran nous perfils professionals amb noves competències. És en aquest sentit que la formació serà el mecanisme més important per assolir aquests nous reptes; com no tant sols la formació professional –en les seves diferents modalitats- o la formació superior; sinó especialment la formació tecnològica i d'excel·lència que realitzin les pròpies empreses. Més que mai, la formació com a inversió en capital humà no és una opció. És indispensable per a poder competir a curt i mig termini en un mercat més internacionalitzat, global i altament tecnificat. Per aquest motiu serà necessari també comptar amb una xarxa de centres d'excel·lència especialitzats sectorialment.

També aquesta formació ha de ser l'eina per al canvi. Ha d'ajudar a transformar els actuals perfils laborals de poc valor afegit en part dels nous processos productius que ja s'estan imposant. Aquesta ha de ser la manera de minimitzar l'impacte social d'aquesta nova revolució industrial.

Paral·lelament també cal mantenir i millorar, si cal, la capacitat d'atracció d'inversions estrangeres, fonamentades en el coneixement, la innovació i la capacitat d'internacionalització del teixit productiu. A la vegada augmentar el pes d'aquelles activitats que són més intensives en valor afegit.

També hi ha marge de millora en l'orientació de les capacitats de R+D+I a les necessitats de les empreses; així com la seva dinàmica competitiva (reptes, prioritats, costos, ritmes i sobretot en un mercat global incentivar la cultura de la internacionalització); afavorint un major equilibri entre la balança comercial i la tecnològica. Punt que pot ser clau per aconseguir la sostenibilitat econòmica del país. Esdevenint necessari incentivar la cultura de la internacionalització.

Un altre repte passa per adaptar la formació professional i la universitària. Cal potenciar la relació directa amb les empreses i els sectors econòmics i socials; seguint prioritàriament el model centreeuropeu de Formació Dual fonamentat en la relació individual amb les indústries i els sectors.

Sens perjudici de deixar de banda les universitats del nostre país. La qualitat de les universitats catalanes és molt alta i les xifres dels últims rànquings internacionals ho demostren. Segons el rànquing QS Top 50 Under 50 tres universitats catalanes es troben entre les deu millors universitats joves d'Europa i les 50 millors del món.

Finalment, resulta essencial afavorir la cultura col·laborativa entre empreses d'un mateix sector o de sectors complementaris per tal de reforçar la seva posició competitiva en la cadena de valor dels productes. Això implica seguir la dinàmica dels clústers per tal d'optimitzar recursos, generar sinergies i combatre debilitats.

Catalunya és referent d'èxit en l'actual de globalització; prova d'això la tenim en el nostre nivell d'exportacions assolit en els darrers anys, quan la crisi econòmica ha estat més intensa i més difícil resultava abordar un repte com aquest.

Ara podem parlar d'un mercat global en el que les nostres pimes competeixen en valor afegit i innovació, generant ocupació a casa nostra i consolidant la seva presència internacional.

L'atenció i l'esforç de les administracions catalanes cal dirigir-lo cap a aquesta direcció. Catalunya és un país industrial i ho seguirà sent però som conscients que s'estan transformant progressivament aspectes essencials en la comunicació, el coneixement o la mateixa estructura econòmica.

Esdevé fonamental visualitzar i socialitzar les oportunitats que ofereix la tecnologia. Atendre les necessitats i expectatives d'una ciutadania cada cop més connectada, informada, crítica i apoderada. Tant és així que, les Administracions Públiques, el teixit empresarial i associatiu i la ciutadania esdevenen, al mateix temps, espectadors i protagonistes dels canvis i reptes que suposa la revolució del coneixement i la tecnologia.

El futur del país passa per la Digitalització i la Sostenibilitat en totes les seves formes. Serem un país Sostenible Econòmicament per poder gestionar els recursos propis, amb una fiscalitat justa i ajustada.

Serem un país Sostenible Media Ambientalment que assumirà les disposicions de la UE vers els paràmetres de l'eficiència energètica i l'economia circular per mantenir l'equilibri entre els sectors econòmics i serem un país Sostenible Socialment perquè seran les persones el motor d'aquest canvi. Persones preparades, amb capacitat d'adaptació als constants canvis tecnològics de la revolució digital.

2. Bases d'una economia productiva

2.1. Sector primari

Una altra realitat del nostre país és el gran desajust existent entre superfície i concentració demogràfica: Un 90% del territori està habitat i treballat per tan sols un 10% de la població. Aquest desequilibri és un element clau de reflexió sobre com ha de ser el nostre model de desenvolupament rural en el nou País i sobre com l'Administració ha d'enfocar el seu paper envers el món rural català.

La gran majoria d'aquestes comarques rurals són les encarregades de generar, amb les seves activitats agrícoles, ramaderes, silvícoles i pesqueres, els productes alimentaris i recursos hídrics i energètics imprescindibles (malauradament no pas suficients) per al conjunt de la nostra població, la rural i la urbana. És el primer sector, per tant, l'aliat bàsic per assolir el repte de fer viable que es pugui viure en qualsevol punt del territori català. Un complement d'encaix amb el model industrial català.

El model tradicional de propietat de la terra comporta que sigui el format de petita i

mitjana empresa familiar la que impera en el camp. Aquest model, però, està vivint des de fa uns anys no pas un simple canvi generacional més sinó un veritable canvi de paradigma. Els joves que s'hi incorporen no ho fan ja amb mentalitat continuista (doncs la viabilitat econòmica de les explotacions entesa amb criteris empresarials moderns és en la gran majoria de casos inexistent), sinó en mode valor afegit. Els actors del canvi, els qui possibilitaran que no s'abandoni i es despobli el territori rural, hi són, disposats i il·lusionats. La sostenibilitat social d'aquest espai físic s'aconseguirà amb la implicació de les persones que actuen en el sector primari, difonent alhora el benestar i la qualitat de vida que implica viure i convida en el territori rural. Un altre gran repte per a la societat i l'Administració, que han de donar suport als seus projectes emprenedors.

Una gran oportunitat per a aquestes iniciatives emprenedores rurals, ja siguin de relleu o bé de nova creació, individuals o col·lectives, rau en l'aliança de les mateixes amb la indústria agroalimentària, en molts casos ubicada a prop del territori productiu. La creixent demanda dels consumidors europeus cap a productes de qualitat artesanal, amb origen i traçabilitat, amb storytelling real i no pas amb màrqueting buit publicitari, fa que la pròpia indústria es mostri necessitada d'integrar-se o associar-se cap amunt en la cadena productiva. Esdevé així la unió entre sectors econòmics i activitats. Una relació que es complementa i es retroalimenta per tal d'aconseguir revertir aquest increment de valor en el propi territori. Per tot això proposem:

1. Potenciar a través de la Política Agrària Comuna (PAC) que les ajudes al sector agrari no tinguin un caràcter de subsidi social sinó que es basin en criteris de competitivitat econòmica i empresarial i de reequilibri territorial, donant suport així a la sostenibilitat de les explotacions catalanes i del conjunt de la Unió Europea (UE), i prestant especial atenció a l'agricultura de secà clarament desafavorida envers la de regadiu.
2. Assegurar el compromís de la participació activa dels representants empresarials i socials de la Catalunya rural en l'elaboració de les Lleis i normatives (urbanístiques, territorials, d'ocupació, industrials, educatives, socials, de salut, mediambientals, etc.) que afectin la seva activitat.
3. Establir mecanismes de cobertura de risc econòmic entenent que el primer sector no es pot deixar simplement a mans de l'oferta i la demanda d'un mercat globalitzat.
4. Vetllar perquè el Pacte Nacional per a la Política Alimentària de Catalunya i el Codi de Bones Pràctiques Comercials aconseguixin realment que el productor primari deixi de ser la baula de la cadena constantment desafavorida quant a la proporció del marge de benefici total que li correspon, i tingui una cura especial per aixecar el nivell socioeconòmic dels productors primaris.
5. Fomentar les fusions, acords i sinèrgies entre les cooperatives del Primer Sector, ja sigui per qüestions de mida, d'optimització productiva i de recursos, comercials o de qualsevol altra mena; donant una dimensió i oportunitat nova als productors que per relleu generacional o edat puguin desenvolupar-se disminuint les càrregues estructurals empresarials i coordinant la seva activitat.
6. Crear un ens publico-privat que analitzi, detecti proactivament i empenyi les oportunitats d'emprenedoria rural, especialment col·lectiva, arreu del territori. Acompanyar aquesta eina, entre d'altres, de les següents mesures: incentius

fiscals per a les empreses que s'ubiquin en els territoris més desfavorits de la Catalunya rural, ajuts específics per a les dones que treballen en aquests àmbits incorporant la perspectiva de gènere en les polítiques del sector, i recerca i potenciació de nous possibles segells (DO, IGP, etc.) que agrupin o complementin els ja existents.

7. Impulsar la transferència real de coneixement cap als centres de formació i cap a les empreses reforçant el paper dels organismes d'RD+i, entre ells l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), l'EURECAT i el LEITAT, com a verdaderes estructures d'Estat, millorant la coordinació de les seves accions, la captació de recursos, la realització de projectes conjunts i el posicionament en l'àmbit internacional.
8. Coordinar, per un costat, les Escoles Agràries, els Centres de Formació Professional i Universitats, i per l'altre, les empreses agroalimentàries i del sector primari, per tal d'aconseguir una formació dual efectiva (facilitant les estades en altres països de la Unió Europea) i adaptar els programes formatius a la realitat del sector potenciant tant la visió empresarial (amb especial èmfasi a la comercialització i la internacionalització) com també una visió social que compregui la idiosincràsia rural catalana (associativa, cultural, municipal, etc.). Cal recordar que 3 de cada 4 responsables d'explotació agrària a Catalunya no tenen cap estudi especialitzat.
9. Impulsar mesures realistes per a la producció ecològica i la integrada (estenen la filosofia d'aquesta última també cap al sector ramader) que en permetin la viabilitat tant des del punt de vista de l'empresari agrari com també del consumidor final.
10. Estructurar mesures que incideixin en els problemes mediambientals reals del nostre País: Anàlisi efectiu de les zones vulnerables per nitrats, bona praxi en el maneig de dejeccions ramaderes, impuls en la reutilització adequada d'aigües grises, etc. I tot plegat en consonància amb l'economia circular i la bioeconomia.
11. Impulsar Acords Marc de col·laboració entre els organismes encarregats de la gestió dels diferents Parcs Naturals i les organitzacions empresarials locals (a l'estil del que s'ha fet per exemple entre el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el Cercle de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani (EURAM) de la comarca), per tal de fer compatibles els interessos en un espai de diàleg empàtic i de bona sintonia.
12. Crear un Pla Nacional per a la correcta gestió de la Fauna Salvatge, tant cinegètica com protegida, amb el propòsit de recuperar el necessari equilibri i evitar els danys i la transmissió de malalties als conreus i als ramats, així com d'altres riscos cap a l'activitat humana.
13. Modernitzar amb criteris d'eficiència hídrica les xarxes de reg del País tenint en compte els efectes del canvi climàtic, i assegurar que els volums de transferència d'aigua cap a les indústries i les àrees urbanes no impedeixin el correcte funcionament de l'activitat agrícola en aquestes zones especialment deprimides i necessitades de reequilibri, tot respectant els cabals ecològics, l'ús racional dels recursos hídrics i la maximització de la seva regeneració i reutilització.
14. Seguir millorant les infraestructures físiques de transport i desplegant les xarxes

adients de comunicació telemàtica a l'interior del País que possibilitin la connexió bidireccional de béns i persones per una banda, i d'informació i dades per l'altra, entre la Catalunya urbana i la rural, així com amb l'exterior, sense que això doni peu a cap mena d'especulació interessada. Paral·lelament amb això, acabar de consolidar el procés de digitalització de tots els tràmits administratius del sector primari, fet que possibilitaria una major agilitat de l'Administració (imprescindible en termes interns però alhora i molt especialment pel que fa a les relacions interadministratives).

15. Desenvolupar l'Estratègia Marítima recentment aprovada al nostre País per tal de gestionar de forma integrada les diferents activitats, lúdiques o productives, que es relacionen amb el mar, així com les seves necessitats tècniques i administratives: formació i titulacions, control pesquer, flota i permisos, marc laboral, etc.
16. Invertir en campanyes de màrqueting i comunicació cap al consumidor final pel que fa a les bones pràctiques del sector pesquer català en relació a la protecció dels recursos marins i a la qualitat que se'n deriva envers el producte resultant. Resulta vital per ajudar a assegurar l'amençat relleu generacional d'aquesta professió que es destinin recursos a l'afavoriment de la pesca de qualitat versus la de quantitat.
17. Liderar des de Catalunya una marca europea agroalimentària de la dieta mediterrània amb la implicació dels diferents països que conformen l'arc. Aquesta mesura serviria per compensar en cert grau la competència de tercers països que produeixen amb regulacions ambientals menys estrictes i amb una estructura de costos força menor.
18. Crear l'Agència Alimentària Catalana que integri en un sol ens l'activitat agropecuària i pesquera i la indústria agroalimentària per tal d'impulsar aliances estratègiques entre les empreses que conformen les diferents baules de la cadena productiva, així com amb els centres de recerca i les Universitats.
19. Emprar mitjançant una regulació tècnica adequada l'explotació de la fusta com a material de construcció beneficiós per al medi ambient en termes de substitució de materials plàstics contaminants i d'emissió de CO₂, i més encara considerant la reconeguda qualitat de la dels boscos catalans per a fer grans estructures.
20. Facilitar la diversificació energètica dels diversos espais dels municipis integrant-hi la gestió forestal sostenible pública i privada fruit d'incorporar en primera instància la biomassa forestal (provinent precisament de la fusta nova o considerada de baix valor) a partir dels treballs fets per augmentar la seguretat dels nuclis urbans front dels incendis forestals, un augment de seguretat que passa també imprescindiblement pel pastoreig de ramats en el sota-bosc. Facilitar, especialment a nivell d'activitat silvícola municipal, la creació i manteniment de franges de protecció d'urbanitzacions, pobles i masies, així com dels seus camins estratègics d'accés.
21. Proposar la creació d'Aules Locals Agràries amb l'objectiu de compartir experiència, valors i inquietuds que permetin establir sinèrgies, resoldre problemàtiques i vehicular les conclusions vers l'Administració i la resta del teixit associatiu municipal, teixint una xarxa de coordinació amb les Aules dels demés municipis.

22. Realçar la imatge pública i la importància estratègica que suposen la pagesia i el Primer Sector en general per tal de poder auto-abastir als ciutadans de Catalunya de productes agroalimentaris de primera qualitat, amb mínima petjada de carboni, i que redunda en protegir i cuidar els nostres ecosistemes naturals, els nostres pobles i, en definitiva, una part fonamental del nostre llegat com a País.

2.2. La Catalunya industrial. Teixit empresarial

Catalunya és una de les principals regions industrials d'Europa i vol seguir sent-ho però necessita afrontar una sèrie de reptes en el camp de la capitalització de les empreses, la seva dimensió, (per això necessitem especial atenció a la implementació digital a les PIMES), la recerca, el desenvolupament i la innovació, la formació de les persones, la internacionalització, les infraestructures (comunicacions, transport, energia) l'estalvi i l'eficiència energètica, la sostenibilitat i l'economia circular.

Som conscients del nostre gran potencial i tot i que a Catalunya, igual que en altres països europeus, s'ha adoptat una primera onada de tecnologies digitals, la INDÚSTRIA 4.0 suposa un repte per al futur.

En la Internet Industrial tenim el repte de difondre entre les empreses la importància de la disrupció que pot provocar la Indústria 4.0 en el mercat, així com capacitar el capital humà per donar resposta a la demanda de nous perfils professionals que siguin capaços de donar resposta als canvis tecnològics, prestar els serveis avançats i promoure les infraestructures necessàries per al seu desplegament.

Per tant, el desafiament de la Indústria 4.0 implica innovar en educació i en política laboral per tal de facilitar l'evolució de les habilitats de la força de treball; per al sector educatiu, significa un gran ventall de noves oportunitats de negoci, amb nous serveis als individus, als emprenedors, a les grans corporacions i al sector públic; per a les empreses, si volen capitalitzar les oportunitats, caldrà que posin el desenvolupament del talent i els recursos humans en el centre de la seva estratègia de futur.

A Catalunya, conscients de les mesures a adoptar per aquest canvi, es va impulsar l'any 2017 el PACTE Nacional per a la Indústria (PNI), com a renovació d'acords anteriors i com a complement del PACTE Nacional per a la Recerca i la Innovació (PNRI) establert l'any 2008. Fou un acord entre l'Administració, Sindicats, Patronals, Universitats i d'altres agents econòmics i socials per tal d'avançar cap a un "nou model d'indústria" que permeti incorporar major quantitat d'inputs i serveis de valor afegit als productes per ser competitius en un mercat Globalitzat. L'administració catalana va preveure una inversió de 1.850 milions € fins l'any 2020.

Per tot això, proposem:

1. Potenciar la capacitat del teixit empresarial català a través de la internacionalització i la innovació. Ambdós conceptes es reforcen i s'impulsen conjuntament. Permeten estimular la creació d'ocupació de qualitat en el treball com a garantia de competitivitat. A més d'estimular l'emprenedoria, font de valor afegit, i fomentar el desenvolupament tecnològic.
2. Incrementar la dimensió de les PIMES per tal que siguin competitives en un mercat Globalitzat. Cercar instruments eficients de capitalització i finançament per tal de facilitar el creixement i la sostenibilitat de l'activitat empresarial.

3. Potenciar la innovació a través de l'ús de mètodes col·laboratius que permetran involucrar en un mateix projecte a diverses empreses, clients, centres tecnològics o de recerca a fi i efecte de gaudir de coneixements, diferents i complementaris
4. Difondre entre el teixit empresarial la importància de la DIGITALITZACIÓ i afavorir la gestió del canvi que hauran d'entomar les empreses, impulsant formació per desenvolupar les habilitats relacionades amb la intel·ligència creativa i social, com ara la capacitat de síntesi, d'anàlisi, de persuasió, de raonament o de relació.
5. Millorar la capacitació de les persones. La INDÚSTRIA 4.0 comporta capacitar el capital humà per donar resposta a nous perfils. Prestar serveis avançats i promoure les infraestructures necessàries per tal de implementar el seu desplegament. Tant la formació bàsica, com l'ocupacional i la universitària han de donar resposta de qualitat flexible, a les necessitats de les empreses, de les persones i del territori. Amb capacitat d'adaptació als canvis tecnològics i als models de producció.
6. Desenvolupar les infraestructures que han de facilitar aquest desenvolupament que ens ha de permetre l'augment de productivitat i competitivitat tenint cura de l'encaix i vertebració amb el territori. Aquesta competitivitat és clau per a l'atracció de noves inversions i millorar l'eficiència energètica i l'estalvi. Suposa generar models logístics intel·ligents.
7. Implementar mesures de seguretat digital i de protecció del *know-how*; degudament acompanyades de nous marcs normatius que donin resposta al nou entorn i als nous paradigmes ètics, per exemple en el tractament de les dades personals.
8. Demanarem l'inici d'un diàleg en l'àmbit europeu, emmarcat en l'Agenda Digital i com a part del debat sobre l'establiment del Pilar Europeu dels Drets Socials, atès que la quarta revolució industrial és un fenomen que transcendeix les fronteres nacionals.

2.3. El sector serveis. Turisme i comerç

Catalunya és una de les principals destinacions turístiques mundials, rica en recursos naturals i culturals, amb un sector madur i relativament diversificat. El turisme modern començà a Catalunya a principi del segle passat, però la seva expansió es produeix a partir dels anys 50 amb la gran demanda de vacances procedent de l'Europa renascuda després de la Segona Guerra Mundial, uns turistes seduïts pel clima i per l'extraordinària qualitat dels nostres paisatges naturals i culturals, fet que va propiciar l'aparició del que avui anomenem el "sector turístic". Cal remarcar tres fets que ho configuren:

En primer lloc, el desenvolupament d'un model de turisme de sol i platja massiu de gran èxit internacional però que a principi dels anys 80 començà a presentar els símptomes d'obsolescència a causa d'un monocultiu mancat d'innovació, diversificació i reinversió.

En segon lloc, el fabulós i inesperat èxit de Barcelona com a destinació turística global, que segueix superant rècords fins i tot en plena crisi econòmica. Aquest èxit turístic és

especialment interessant tenint en compte que a l'inici no es deu a una planificació turística, que sens dubte a posteriori ha ajudat molt, sinó que es fonamenta en el desenvolupament d'un model de ciutat per als seus ciutadans. Aquest procés en què els JJOO del 92 va ser la clau de volta, també van suposar una de les millors campanyes de comunicació global a les quals pot aspirar una ciutat i també un país.

El tercer fet cabdal ha estat el lent, però sòlid, desenvolupament del turisme d'interior i de muntanya, gràcies a la creació d'una extensa xarxa d'establiments de turisme i allotjament rural, i l'expansió del turisme actiu, dels esports d'aventura, l'ecoturisme, el golf o el turisme cultural i de neu, amb el suport clau d'una oferta gastronòmica cada cop més extensa, diversa, innovadora i reconeguda.

En els darrers seixanta anys el turisme ha anat creixent de manera constant fins a consolidar-se avui com un dels puntals de la nostra economia, atès que representa al voltant del 12% del PIB. Té una gran capacitat tractora dels altres sectors productius, genera divises, i té importants perspectives de creixement. Tot el potencial turístic s'ha d'explotar minimitzant i conciliant alguns problemes que se'n poden derivar.

L'oferta turística a Catalunya està composta actualment per més de 920.000 places d'allotjament . Aquestes places representen un 2,5% dins la UE i un 22% respecte la resta de l'estat espanyol.

El volum total de turisme a Catalunya l'any 2017 va ser de 38,4 milions de visitants; un 37,2% de turisme interior, un 13,3 procedent de l'estat espanyol i un 49,5% de turisme estranger. Aquest turisme estranger es va incrementar un 5% i la seva despesa un 9,6% respecte l'any anterior.

El 2017 els principals mercats emissors de turisme estranger a Catalunya van ser França (23,4%), Regne Unit (11,3%) i Alemanya (8,1%). Un 85% del turisme estranger ve a Catalunya per oci o vacances, i la resta per treball, negocis, fires i congressos.

Donada la importància del pes del sector dins l'àmbit econòmic cal seguir treballant en un model propi de turisme que esdevingui un referent de destinació de qualitat i sostenible. Tot el potencial turístic s'ha de fer minimitzant i conciliant alguns problemes que se'n poden derivar. El nostre model turístic és clar i està definit en el Pla Estratègic de Turisme, que busca entre d'altres captar el turisme de qualitat.

Treballarem per consolidar un sector turístic potent que ha d'actuar atenent els criteris de sostenibilitat medi-ambiental, econòmica, social i cultural que permeti el desenvolupament harmoniós amb el territori i els seus residents.

Pel que fa al comerç és un dels motors de l'economia de Catalunya que ocupa més de mig milió de persones i que es basa en un teixit comercial de proximitat, el model comercial català. El comerç està vinculat als municipis, aglutina sectors i mides diverses d'establiments comercials, i tres eixos en quant a sostenibilitat: Econòmica (mes de 100.000 punts de venda i 500.000 llocs de treball), Ambiental (el comerç de proximitat evita desplaçaments) i Social (el comerç de proximitat genera cohesió social). El comerç i serveis d'avui han de mantenir l'equilibri i la convivència amb les grans superfícies i l'e-commerce, cal que s'adapti als nous hàbits de consum i aposti per les noves tecnologies i la competitivitat.

A més de ser un sector econòmic suposa, sense cap dubte, un factor de cohesió social i territorial. El model català de comerç representa una manera de ser i de fer , igual que la nostra llengua i la nostra cultura, que ajuda a configurar la identitat catalana.

Mirant cap a futur cal estar molt atents als canvis de consum de la ciutadania. Cal aportar mesures que configuren un model dinàmic i flexible on l'ús d'internet i del telèfon mòbil fa de la transformació digital una cita ineludible per al nostre model comercial.

I en aquest context, proposem:

1. Articular una política d'estat a llarg termini en matèria turística sota la Visió 2020 i amb el compromís de tots els departaments del Govern i l'Administració.
2. Generar un marc de col·laboració intensa entre els agents públics i privats sumant esforços per assegurar el bon funcionament de la cadena de valor turística. Un model de Governança integradora i participativa que generi oportunitats per altres sectors econòmics.
3. Aprofitar les sinergies existents entre les diferents organitzacions de gestió turística optimitzant recursos, evitant duplicitats i assolint la màxima eficiència.
4. Crear nous instruments d'ordenació i planificació de l'ús de l'espai turístic i dels recursos que el turisme consumeix en el territori, passant per tota la cadena de valor de l'experiència turística (les infraestructures de mobilitat, la planta hotelera, els recursos i les activitats turístiques...).
5. Diversificar i dignificar l'oferta de producte, potenciant aquells de més qualitat, evitant una excessiva dependència dels productes clàssics, generant noves fonts d'ingressos, i reduir la pressió sobre els recursos turístics tradicionals.
6. Augmentar l'índex de satisfacció gràcies a noves experiències i millora en la qualitat de productes nous o ja existents.
7. Millorar l'equilibri territorial atraient més turistes a l'interior i la muntanya, cridats per la nova oferta de productes i destinacions. Tot implementant un pla pilot de reconversió de destinacions madures i regeneració de l'oferta existent.
8. Oferir al turista una oferta de qualitat, segura en l'àmbit personal i d'excel·lència Sanitària.
9. Impulsar l'elaboració del Pla Territorial Sectorial de Turisme de Catalunya per disposar d'una eina potent de planificació i ordenació sostenible de l'activitat. Un model de suport a les marques turístiques que millori l'equilibri territorial i permeti atraure més turistes a l'interior i la muntanya, cridats per la nova oferta de producte i destinacions i pel patrimoni cultural i natural.
10. Impulsar un desenvolupament equitatiu respecte els territoris i respectuós amb el seus residents.
11. Consolidar els pilars bàsics del sector a partir de l'excel·lència, la innovació i el coneixement, incrementant els vincles i el desenvolupament de projectes conjunts amb el sistema universitari i de centres de recerca i innovació, afavorint així la recerca i la transferència de coneixement com a factors de competitivitat.
12. Afavorir la recerca i la transferència de coneixement al sector incrementant els vincles i desenvolupament de projectes conjunts amb el sistema universitari català, i centres de recerca.

13. Treballar per un model que posi en valor els efectes del turisme de caràcter més economicista però també aquells que tenen una component més social i que afavoreixen el contacte entre les persones, un millor coneixement mutu i una major tolerància.
14. Fomentar nous enfocaments per a un comerç competitiu que vagin més enllà de la dinamització comercial. Potenciar la col·laboració públic-privada als municipis, creant anelles associatives amb els diferents agents econòmics, culturals, esportius, turístics, gastronòmic..., amb les àrees de promoció econòmica, urbanisme, cultura, patrimoni..., dels ajuntaments, per definir el model de ciutat i les estratègies necessàries per satisfer les necessitats del consumidor/ciudadà, en el sentit més ampli del terme. Cada municipi ha de trobar la seva proposta de valor i concretar un Pla Estratègic. Això inclouria la promoció dels mercats municipals, les Fires, els artesans i la regulació i ordenació de la venda ambulant.
15. Potenciar els mecanismes de coordinació i col·laboració amb les associacions dels comerciants per a la dinamització del sector.
16. Impulsar la informació i la formació necessàries per a la implantació de programes de transformació digital. (En la línia dels punts exposats en apartat de les PIMES). Aplicar les innovacions en aquest sentit ha de ser una de les prioritats de les grans ciutats com Barcelona. Caldria desenvolupar una estratègia turística que fos capaç de connectar els turistes amb els serveis i oferta de ciutat de forma sostenible per poder assolir una experiència digital completa.
17. Fomentar i facilitar un urbanisme comercial que potenciï la instal·lació en els centres de les poblacions iniciatives de comerç de proximitat amb les característiques adients a les necessitats canviants de la població.
18. Fomentar models comercials i de serveis sostenibles, que ofereixin productes autòctons, de proximitat i de qualitat, que vetllin per la sostenibilitat tenint especial cura amb la mobilitat i el medi ambient.
19. Oferir una formació professional reglada per dotar de competències i capacitats a les persones que treballen al sector del comerç i serveis.

3. Claus per a l'economia productiva

3.1. Un nou model de Relacions Laborals, creador de noves oportunitats

L'actual situació socioeconòmica ha comportat un canvi en l'àmbit laboral, envers el que cal adaptar-se per ser un país generador de riquesa social i avançat en el model de creació d'ocupació de qualitat, respectuós amb els drets de les persones i organitzacions i innovador en un món globalitzat que exigeix transformacions constants.

Catalunya ha de ser un Estat laboralment equiparable als països més avançats socialment de la UE, tant en el sistema d'ocupació com en els subsistemes de relacions laborals, sindicals, empresarials i de prestacions socials, així com també en unes noves estructures de Govern com a autoritat laboral.

Això implica un nou paradigma de co-responsabilitat entre tots els agents, alhora que de rigor en la definició i l'aplicació de polítiques públiques de l'àmbit del treball. La generació d'ocupació han de ser prioritats tant socials com econòmiques: el creixement en el consum intern de Catalunya va connectat amb la sensació d'estabilitat econòmica i confiança en la seva sostenibilitat per part de les unitats familiars. Per tant, és fonamental a que el model de relacions laborals proposat en sigui garant.

I alhora, a nivell d'inversió privada i/o empresarial, cal que aquest model doti de més competitivitat a l'economia catalana, la qual ha de pivotar entorn una ocupació més qualificada i, conseqüentment, de major qualitat, amb un clar missatge de lluita con la precarietat.

Adaptabilitat als canvis com a paradigma

És necessària una regulació normativa laboral que faciliti l'adaptació de les nostres empreses a les necessitats d'un entorn competitiu canviant i globalitzat, com un element cabdal per a la creació i manteniment d'ocupació de qualitat. A més, la concertació social acompanya aquestes polítiques, que no són el resultat de decisions unilaterals de les empreses ni del govern de manera que la concertació social entre les organitzacions empresarials i sindicals ha de ser potenciada a través de mecanismes permanents de diàleg.

L'administració catalana haurà de potenciar decididament aquest diàleg i la cooperació entre els agents econòmics i socials.

La negociació col·lectiva: eix vertebrador

La cooperació i corresponsabilitat ha de començar al si de la mateixa empresa. Cal fomentar la llibertat de pacte entre els agents socials dintre d'un marc garantista de les parts que asseguri la necessària estabilitat i respecte dels drets bàsics.

Disposar del nostre propi Estat ens ha de permetre gaudir d'un marc català de relacions laborals que propiciï la recerca de l'interès comú més que no pas l'enfrontament, impulsar la concertació, i configurar un model de relacions sindicals més fonamentat en la col·laboració que no pas en la malfiança i el conflicte, i d'aquesta manera millorar alhora, la competitivitat de les empreses i la qualitat de les condicions de treball al seu si (qualitat determinada per aspectes com l'estabilitat, la remuneració, les condicions de treball, la formació, la reducció de riscos laborals...). Volem preservar i reforçar els avenços socials aconseguides al llarg de la història, i per fer-ho possible caldrà el treball conjunt de treballadors i empresaris.

Les polítiques actives d'ocupació

La recerca de la competitivitat i l'aposta pels sectors emergents ha de tenir com a objectiu un mercat de treball que ha de ser d'integració (posant més el pes en la integració de les persones amb discapacitat en l'empresa ordinària), tot reforçant els Centres Especials de Treball per a les persones més vulnerables.

Un dels àmbits en què s'ha d'evidenciar més clarament el nou rol del sector públic i el partenariat públic - privat és el de la gestió de les polítiques actives d'ocupació, fomentant la col·laboració d'empreses privades, tant mercantils com d'iniciativa social, en la prestació de serveis de formació i intermediació per encàrrec; el model de governança del sistema ha de basar-se en la participació.

Centrarem els esforços de les polítiques actives en reduir l'atur, especialment en els col·lectius més vulnerables, el dels joves i els de majors de 55 anys. Per això dissenyarem programes que ajudaran a millorar la qualificació i preparació dels treballadors i treballadores de Catalunya. Volem facilitar el retorn dels joves talents emigrats de Catalunya.

Les polítiques passives

Pel que fa a la prestació d'atur i a la s'ha de garantir principalment la renda de les persones sense feina que han d'anar orientades a reincorporar els treballadors al mercat. En aquest sentit, la vinculació entre les denominades polítiques passives (prestacions econòmiques de garantia de renda) i les polítiques actives (orientació, acompanyament, formació, inserció,...) és i serà imprescindible.

En paral·lel, però, es donarà la deguda protecció als col·lectius amb necessitats especials. Però sempre el sistema d'ocupació haurà d'estar fonamentat en un model productiu, i haurà de formar a la gent amb una ocupabilitat determinada (i no pas a l'inrevés).

La Reforma Laboral

El marc normatiu de l'àmbit del treball es molt dinàmic i canviant i està constantment condicionat pels elements econòmics, socials i polítics tant d'ordre intern com internacional en una dinàmica de globalització i de competitivitat, cercant l'excel·lència i el valor afegit de nous processos productius. Es per això que aquest marc normatiu requereix d'adaptacions constants que el facin eficient dintre un marc genèric garantista de drets i de foment de l'economia social i per tant de creació i millora de les condicions de treball en el que la llibertat de negociació dels agents socials sigui un factor essencial, reservant un rol tutelador pel govern.

És per això que promourem iniciatives per adaptar les diferents reformes laborals que la recent crisi econòmica amb les intervencions estratègiques internacionals va provocar, efectuant els canvis normatius necessaris, de manera que el nucli del sistema de les relacions laborals sigui la negociació col·lectiva i per tant la llibertat de negociació de sindicats i empresaris, facilitant un marc generador de riquesa social que garanteixi els drets propis de treballadors i empreses amb l'objectiu de continuar adaptant el marc de relacions laborals a les necessitats que el mercat de treball requereix i així generar llocs de treball de qualitat, que comporti la reducció de les xifres d'atur i la millora de l'ocupabilitat amb l'objectiu final de convertir-nos en un referent a nivell global i equiparar les magnituds d'ocupació a un nivell de la UE.

Una economia socialment responsable i solidària amb l'ocupació

L'economia catalana ha de comptar amb administracions, empreses i organitzacions dels agents socials i econòmics que situïn la responsabilitat social entre les seves prioritats. Aquest és un objectiu que ha d'assolir-se en què es poden destacar alguns elements principals, com els següents:

- El diàleg estable i la concertació social entre empreses i sindicats, d'una banda, i de l'altra, entre les administracions públiques.
- La transparència i el retiment de comptes de totes les organitzacions empresarials i sindicals.

- La integració laboral de les persones amb especials dificultats: amb baixa qualificació, discapacitades, amb procés de reinserció social, etc, per tal d'aconseguir una economia que convergeixi en la cohesió social.
- La convivència de l'activitat econòmica convencional amb l'economia social i l'acció del tercer sector.
- La solidaritat amb els països i les comunitats en desenvolupament (que, un cop disposem de la totalitat dels nostres recursos, ha de permetre arribar a la xifra ideal del 0,7% en el suport a la cooperació).

Per tal de contribuir a una major inserció laboral és necessari un model de qualificació inicial i permanent tant en l'inici com en el desenvolupament de la vida laboral, per potenciar l'ocupabilitat i el manteniment de l'ocupació i sobretot la interrelació entre les necessitats del mercat de treball i els processos de formació fins al nivell post-universitaris, per a garantir una adequació i potenciació dels llocs de treballs i de les empreses.

En aquest sentit, doncs, s'haurà de promoure:

- Una oferta educativa que desenvolupi les competències crítiques en els estudiants.
- Un model de formació professional que sigui realment dual, en el qual les empreses i els centres educatius desenvolupin un paper formatiu determinant.
- Una oferta de formació per a l'ocupació que serveixi per a millorar i adquirir nous coneixements i habilitats per a millorar l'ocupabilitat.

Empreses, administració i món laboral han de treballar plegades amb aquest objectiu, formalitzant un Pacte Nacional per a la Formació Professional que gestioni la Llei de Formació Professional. En aquest terreny les prioritats han de ser:

- Crear un sistema adaptat a les necessitats de les empreses, integrat i eficient, que formi al llarg de la vida per millorar la qualificació, el reconeixent i l'acreditació de l'experiència professional.
- Implicar les empreses en la construcció de la formació professional, tot definint necessitats i formant en competències clau a través de criteris duals d'alternança.
- Construir un sistema d'informació i orientació professional integral que connecti tots els actors involucrats.
- Potenciar la dimensió sectorial amb la col·laboració dels sectors econòmics estratègics de l'economia catalana, disposant de centres integrats de dimensió sectorial.

En un sentit més ampli, la creació d'ocupació i l'impuls d'un teixit productiu, competitiu i qualificat passen per definir estratègies de formació lligades a les necessitats empresarials, que han de permetre competir a Europa i a la resta del món en termes de valor afegit. En aquest front, és essencial que el món laboral, empresarial i públic treballin plegats.

L'autònom català

Per la seva importància a l'hora de generar ocupació dins de l'eix estratègic de l'emprenedoria, i per la tradició del nostre país, i a portes de la quarta Revolució Industrial, on la digitalització, la intel·ligència artificial i la nano- tecnologia hi tindran un paper fonamental, les noves formes de treballar en el futur, convertiran la figura de l'autònom/a, com un dels motors. La seva economia i, possiblement, recollirà millor la figura de nou treballador que sorgirà: més flexibilitat horària i treball a distància. Per aquest motiu, creiem estratègica i bàsica la constitució del Consell Català del Treball Autònom, que serveixi de punt de debat i elaboració de millores polítiques cap el col·lectiu, el qual sovint no es sent representat dins dels debats socials.

En conclusió, apostem inequívocament per un model flexible pel treball autònom, per adaptar-se millor a les noves tendències del mercat, sense perdre de vista la protecció social i de drets laborals.

Tanmateix, com a principals línies d'actuació i per tant, abordatge a l'hora de generar propostes polítiques hi ha: la millora de finançament a través de productes concrets canalitzats a través de l'Institut Català de Finances (ICF), l'aposta inequívoca per continuar millorant la Finestreta Única Empresarial com a centre de tràmits, digitalitzant-los el màxim possible i, finalment, minimitzar el temps invertit en la posada en marxa d'un nou negoci, a nivell burocràtic, a través d'un acord entre totes les administracions el qual faciliti l'accés i centralització de tota la informació requerida al respecte.

La renda garantida ciutadana: aposta per donar oportunitats

La situació econòmica dels últims anys, ha vingut marcada per la crisi, que ha mantingut l'atur durant un llarg període de temps a uns nivells molt alts. Aquest fet, juntament amb la precarietat i temporalitat dels contractes ha portat moltes famílies a uns ingressos per sota l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.

Amb l'objectiu d'assegurar uns ingressos mínims a les persones que es troben en risc de pobresa defensem el desenvolupament reglamentari de la Renda Garantida de Ciutadania, sempre i quan existeixi una assumpció real, per part dels beneficiaris, de millora del seu nivell formatiu i recerca activa d'inserció en el mercat laboral, per tal d'empoderar-los.

3.2. El model fiscal

Catalunya no pot esdevenir un Estat sense gestionar plenament els impostos que paguen els seus ciutadans. L'administració tributària és un element essencial per garantir les polítiques públiques i el nostre Estat del Benestar.

El dèficit Fiscal de Catalunya se situa sobre els 16.750 milions €. Esdevé necessari reequilibrar la balança fiscal per tal de destinar els recursos a millorar els serveis públics fonamentals dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Volem millorar les polítiques socials, gaudir de millors infraestructures físiques i tecnològiques i aplicar polítiques d'estímul a la competitivitat del nostre teixit empresarial i productiu.

La sobirania fiscal és clau doncs per garantir un futur millor als nostres fills i filles, però no podem simplement replicar el model existent d'administració tributària estatal. En necessitem un de nou que superi les deficiències de l'actual marc estatal.

La capacitat de despesa amb la que tenim el dret immediat de comptar, està lluny d'allò que ens correspondria si poguéssim disposar de tota la capacitat fiscal que

Catalunya aporta a l'Estat, però ens ha de permetre fixar objectius més ambiciosos en tots els camps de la despesa social (sanitària, educativa, de suport a la tercera edat i a la dependència, de suport a les mancances d'habitatge i subministraments bàsics, de suport a les mancances de renda, de suport a la mobilitat), i també en els camps de la despesa que ha quedat més malmesa o amenaçada en aquests darrers anys (com ara els mitjans de comunicació, el suport a la llengua i la cultura o l'acció exterior), o ajornada com en el cas de les oposicions i concursos en tots aquests camps i en les dels serveis públics fonamentals com la justícia i la seguretat.

Calen més mesures d'impuls a l'activitat econòmica com són infraestructures que esperen des de fa temps ser completades, el desplegament del Pacte per la Indústria assolit amb el consens de totes les forces polítiques i els principals agents socials, programes de suport a l'emprenedoria i la innovació, aprofitant al màxim l'Institut Català de Finances, suport a la recerca, l'emprenedoria, la creació d'empreses, la generació d'ocupació i riquesa i alhora millorar les pràctiques en l'administració i en el país, com ara la protecció del medi ambient i la sostenibilitat, la transparència, la modernització de l'administració, i un llarg etcètera que també inclou el suport i recuperació de la capacitat adquisitiva dels treballadors de la Generalitat.

Catalunya necessita dotar-se d'un marc fiscal al costat d' aquest model d'economia productiva que incentivi la inversió i la millora tecnològica i que doni suport al teixit empresarial català de base, petites i mitjanes empreses, que conformen més del 95% de l'empresa catalana i ocupa al 70% dels catalans.

Apostem per un sistema tributari simplificat, eficient i adaptat a les realitats econòmiques de la globalització, propi en tot cas del catalanisme polític, basat en la llibertat individual, la prosperitat col·lectiva i la justícia social. Al mateix temps ha de ser un sistema tributari que gravi el capital especulatiu, que potenciï la incentivació fiscal en sectors clau, com l'R+D+i, i que previngui i penalitzi el frau fiscal.

I per això proposem:

1. Crear un sistema tributari que no estigui basat únicament en recaptar (reduint la pressió fiscal tant a nivell de recaptació com d'obligacions tributàries) sinó que impulsi la productivitat i dinamitzi l'economia.
2. Apropar l'administració a l'administrat en la millora el compliment tributari, afavorint el tracte que reben els contribuents disposats a complir amb els seus deures i facilitar un entorn de confiança mútua, i basant el funcionament de l'Administració en els principis d'eficiència i transparència.
3. Impulsar un sistema tributari simple i estable, que permeti l'accés a les pròpies dades fiscals per tal de facilitar la reducció de les càrregues administratives. Cal crear una estructura impositiva simplificada i entenedora, reduint o fusionant el nombre de tributs i d'obligacions fiscals en general (models de caire informatiu). Alhora s'haurien d'unificar o coordinar els diferents òrgans tributaris recaptatoris existents per tal de facilitar al contribuent que pugui liquidar els tributs corresponents de forma àgil, ràpida i senzilla.
4. La cooperació entre l'Administració i els administrats és clau per a que aquests darrers compleixin voluntàriament amb les seves obligacions tributàries i, al mateix temps, es previngui el frau fiscal. Per això cal impulsar un model d'Administració fiscal modern i horitzontal.

5. Re-Establir la confiança recíproca per millorar la seguretat jurídica al conjunt dels contribuents a través de procediments de consulta àgils, normes interpretatives clares, limitació de canvis de criteri i la no aplicació retroactiva dels mateixos.
6. Lluitar eficientment contra el frau i l'elusió fiscal implementant mesures i/o campanyes de prevenció i posteriorment penalitzar. I promoure un canvi en la cultura de la participació en els impostos. La manca de consciència tributària d'aquells que eludeixen les seves responsabilitats distorsiona la cohesió social i la competència justa de les empreses.
7. Impulsar l'Institut de Recerca Fiscal i estudis Tributaris (Llei 17/2017 de 1 agost, del Codi tributari de Catalunya i d'aprovació dels llibres primer, segon i tercer, relatius a l'Administració tributària de la Generalitat) com el centre de coneixement, recerca, formació i debat en matèries tributàries que servirà per aquesta tasca, seguint estàndards de qualitat internacionals. A més acompanyarà en la formació de l'actual i futura plantilla per a mantenir-los en els nivells més alts de professionalització. Potenciar l'Escola d'Administració Pública.
8. Desplegar el desenvolupament i la implantació de l'Agència Tributària de Catalunya per tot el territori per tal de recuperar el ple funcionament de la hisenda catalana.
9. Dotar l'ATC (Agència Tributària de Catalunya) de més recursos i funcions com la gestió integral dels impostos recaptats directament, amb les lògiques conseqüències d'ampliació de les plantilles per fer front a responsabilitats més àmplies. També caldrà invertir en el desplegament de suports i sistemes informàtics adequats al model d'eficiència que volem.
10. Reforçar els cossos jurídics de la Generalitat en la mesura que moltes decisions fiscals -i tantes altres- exigeixen la màxima capacitat de defensa jurídica. De la mateixa manera que cal administrar amb el màxim rigor els recursos disponibles, cal reforçar els cossos d'intervenció de la Generalitat.
11. Fer compatible el desenvolupament econòmic amb els valors mediambientals i, per això, proposem una explotació racional dels recursos, associada amb la incentivació de les iniciatives de protecció ambiental, que considerem preferible a la implantació de regles coercitives.
12. Impulsar incentius fiscals per a l' R+D+I i per al mecenatge científic, mitjançant l'establiment de beneficis fiscals a la reinversió en activitats de cooperació ciència-empresa, en activitats vinculades a la transferència de coneixement i a la inversió en empreses de base tecnològica derivades dels sistema de Recerca i Coneixement.

3.2. El model energètic

L'energia és factor clau de competitivitat per al nostre model d'economia productiva, a l'hora que vector crític en el nostre model de sostenibilitat. És també, per si mateixa, una activitat econòmica que crea llocs de treball qualificat. Promovem una economia sostenible, que fomenti els processos de creació de riquesa necessaris, desenvolupi i utilitzi les habilitats de la gent i treballi per al benefici de tots, amb una justa distribució de la riquesa. En l'àmbit energètic hem de treballar cap a la sobirania energètica,

l'empoderament dels usuaris de l'energia, la Descarbonització, la Descentralització i la Digitalització.

En el segle XXI, es fa evident que les economies modernes han de repensar el seu model econòmic i productiu per tal de fer-lo més respectuós amb l'entorn i combatre així moltes de les problemàtiques que afecten el món occidental: contaminació de l'aire, escassetat de recursos naturals (aigua, aliments, materials...), escalfament global a causa del canvi climàtic, límits a l'accés de l'energia per inestabilitat geopolítica, creixement de les desigualtats, indústries obsoletes, etc.. Cal que ens alineem amb els objectius proposats per la UE per complir la fita del 32% en energies renovables d'aquí a 2030. (actualment estem sobre el 8%).

Un dels principals obstacles per al desenvolupament de les energies renovables ha estat el marc regulatori propi de Catalunya, en excés burocratitzat i restrictiu respecte altres territoris estatals, i la dificultat d'evacuació dels nous projectes degut, en molts casos, al bloqueig de la capacitat de la xarxa i les subestacions existents per part de titulars de projectes que després de molts anys no els han executat i en conserven els drets per limitar l'entrada de nous operadors i/o per especular i mercadejar.

Apostem per un nou model energètic disruptiu, consensuat amb el territori i participatiu en el que el consumidor -el ciutadà i les empreses- passa a ser part del sector i esdevé titular d'un dret al servei energètic. Un nou model en xarxa que garanteixi l'accés segur, assequible i sostenible. Que l'energia sigui assequible, unit a un empoderament dels ciutadans és el camí per combatre la pobresa energètica que tant s'ha estès en aquests anys de crisi econòmica. Aquesta garantia és de gran importància per a la indústria existent i atracció de noves inversions.

El sector energètic és també, per si mateix, una activitat econòmica i per tant cal enfocar una nova política energètica que també faciliti la creació d'empreses altament qualificades que garanteixin la qualitat i la seguretat del sistema, així com l'alta qualificació dels llocs de treball.

La vida de les nuclears està establert en diversos documents de Govern. Aquest període de temps que els resta d'activitat, ha de servir per a impulsar la transició energètica. Actualment, l'aportació renovable a Catalunya és inferior als compromisos 20-20-20 fet que obliga a fer una tasca decidida constant i urgent per a incrementar la seva presència en el mix elèctric català i cobrir d'aquesta manera, la producció que deixi de venir del sector nuclear. La generació ja implantada, en base a gas, servirà per a cobrir la demanda que no produeixi la renovable. L'apagada nuclear cal treballar-la des d'un context energètic però sobre tot, des de l'àmbit laboral. En aquest sentit doncs, cal amb urgència iniciar un pla industrial per a poder facilitar la transició dels llocs treball altament qualificats de que disposa el sector nuclear cap a nous sectors i que aquests siguin en el propi territori.

En la línia del Pacte nacional per la transició energètica de Catalunya, aquesta economia passa pel desenvolupament dels sectors que treballen en l'eficiència, l'emmagatzematge i amb els recursos autòctons: la biomassa, el sol i el vent. Cal impulsar el desenvolupament d'un sector industrial i econòmic propi lligat al nostre model de transició energètica. Els sectors estratègics han de ser transversals i promovent l'autoconsum.

I en aquest sentit proposem:

1. Implementar mesures adreçades a millorar l'operació del sistema elèctric. Esdevé necessari abordar la revisió dels mecanismes d'ajust amb alta

participació de renovables i d'enfocament europeu al qual ens hem d'inspirar per al disseny que s'adopti. I com a mesura per a fer-ho possible, cal establir una fiscalitat favorable a aquesta voluntat. Establir per a fonts difuses, un impost al carboni, un impost al malbaratament de l'energia i bonificacions a l'estalvi i l'eficiència en el seu ús.

2. Impulsar, en compliment del PECAC, la implantació de generació eòlica, fotovoltaica i l'ús de la biomassa que no només són fonts d'energia renovable autòctones, sinó també importants vectors creadors d'activitat i riquesa. La seva necessària implantació com a mesura inevitable per combatre el canvi climàtic haurà de ser consensuada amb el territori, així com les xarxes d'evacuació de l'energia que produeixin.
3. En el ben entès que el gas serà el vector de transició cap a un sobirania energètica i font de sistemes de generació distribuïda com les cogeneracions, cal impulsar un hub de gas natural. Esdevé recomanable desenvolupar un mercat gasista que doti de flexibilitat i liquiditat la gestió del gas com a recurs, estimuli la competència i permeti l'aparició d'un preu de gas assumible i transparent.
4. Aconseguir un mercat interior de l'energia competitiu i interconnectat en un model en que tots els actors girin al voltant de l'usuari d'energia, tot adaptant-se a les seves necessitats.
5. Impulsar una regulació estable i predictable. 5. Incrementar els 400MW previstos per a la cogeneració (PECAC Pla d'Energia i Canvi Climàtic 2012-2020) atès que es tracta d'un factor important de competitivitat per a la indústria i també pels seus efectes sobre l'estalvi i l'eficiència energètica. I, per suposat, fomentar les instal·lacions que han de fer possible aquesta cogeneració.
6. Implementar mesures per reduir l'impacte dels diferents costos regulats en les respectives tarifes d'accés. Obrir les xarxes de distribució per a que els ciutadans productors de renovables puguin vessar la seva producció amb major facilitat i amb un cost conegut, contrastable i no arbitrari. Impulsar xarxes intel·ligents a petita i gran escala, que aportin informació en continu de l'energia que vehiculen i facilitin el tràfic comercial entre productors i usuaris de l'energia.
7. Fomentar la convergència dels tipus de generació, incloses les renovables, en els mercats a termini per augmentar-ne la competència.
8. En el camí de fer que el ciutadà esdevingui el centre del Servei energètic, cal empoderar-lo per a que pugui consumir menys i millor sense que se'n ressenti el seu confort. Així mateix, cal fomentar que tingui una participació en el mercat energètic per a que pugui esdevenir també productor i lliure per a consumir quan i com vulgui segons les oportunitats que li ofereixi el mercat.
9. Impulsar la recerca i desenvolupament de noves tecnologies de generació, comptatge, i consum d'energia. Especial atenció mereix el desenvolupament de l'emmagatzematge d'electricitat (l'eina indispensable per a cassar oferta/producció i demanda elèctrica) en totes les seves formes: bateria electroquímica, emmagatzematge en base vector hidrogen, emmagatzematge en base a fluid tèrmic a alta temperatura...

3.3. Cap a una economia circular

El concepte d'una economia circular se centra en el cicle dels recursos i defineix un nou model basat en la prevenció de la generació de residus, així com reutilitzar, reparar, remanufacturar i reciclar els materials i productes existents, davant la utilització de matèries primeres verges. Superar el model lineal de fabricar, usar i llançar.

Dins de tots els temes relacionats amb economia circular, bioeconomia,... cal potenciar el factor humà tant en quant formació, motivació, organitzacions més horitzontals, aprofitament de l'experiència.

Molts factors posen en dubte aquest model lineal: el risc generat pels preus de les matèries primeres, així com la garantia en el seu subministrament.

És per això que moltes economies, com la nostra, són dependents de la importació de recursos naturals. Com a exemple, podem dir que la UE importa sis vegades la quantitat de recursos naturals que exporta.

La distribució desigual i la limitació dels recursos contribueix encara més a provocar grans fluctuacions en els preus de les matèries primeres. Aquest fet és una font segura d'inestabilitat econòmica.

Per contra, el desenvolupament tecnològic i la innovació en productes, processos i models de negoci obren una via sense precedents per introduir un model d'economia circular que, no només pot maximitzar els resultats a escala global, sinó que també pot generar noves oportunitats de negoci i impuls a l'activitat econòmica i creació de llocs de treball. La Comissió europea estima que l'impacte del desplegament de mesures en aquesta línia podria suposar entre 4 i 7 punts percentuals de creixement en el PIB de l'economia europea. La millora de l'eficiència en aprofitament de recursos podria suposar una reducció de entre el 17% i el 24% fins a l'any 2030. Es calcula que tot plegat podria arribar a suposar un estalvi de 630.000 milions d'euros a l'any per a la indústria europea un cop aquestes mesures estiguin implementades.

A Catalunya 391 empreses que ofereixen solucions d'economia circular, tenen una facturació agregada d'11.038 milions d'euros i donen feina a 70.419 treballadors. Més de 4.000 milions d'euros de la facturació d'aquestes empreses està exclusivament vinculada a l'economia circular, un volum que representa el 2% del total del PIB català.

L'Economia circular ha de poder garantir sistemes de producció i consum més eficients i resilents. Catalunya té recursos limitats i cal una racionalització i reutilització de matèries primeres i residus. Aplicant coneixement en aquesta dinàmica Catalunya pot també vendre i exportar solucions a d'altres territoris també amb aquesta necessitat. Aquest sector contribueix a sensibilitzar la població en matèria ambiental, acota el consum desmesurat i aporta majors garanties a la sostenibilitat del país.

I per tot això proposem:

1. Impulsar la sostenibilitat de l'economia circular a la indústria des d'una visió coordinada de tota l'Administració pública que, més enllà de la competència ambiental i l'establiment d'un marc estable de col·laboració públic-privada, augmenti la connectivitat, la comunicació i la transferència de coneixement entre tots els actors de la cadena de valor (indústria, gestors, universitats, centres tecnològics i de recerca...).

2. Elaborar un mapeig d'implementació de l'economia circular que identifiqui les oportunitats, tant per part de l'oferta com de la demanda.
3. Implementar actuacions en l'àmbit de la formació, la sensibilització i la difusió, tot incidint en els valors i noves opcions de consum que suposa aquesta tendència.
4. Proporcionar suport tècnic i econòmic a la implementació de projectes concrets que ens permetin tenir exemples locals d'èxit i tractors. Posant de relleu l'impacte ambiental, econòmic i social que suposen.
5. Identificar els nous coneixements, competències i perfils professionals necessaris per dur a terme la transició al nou model circular. Caldrà adaptar els canvis corresponents a totes les etapes educatives i modalitats de formació.
6. Desenvolupar accions per professionalitzar el sector i apropar la innovació als seus processos.
7. Desplegar mecanismes que permetin avaluar el progrés de l'economia verda i circular a Catalunya i donar a conèixer les actuacions i avenços en la matèria, a nivell local, de país i també en l'àmbit internacional.

4. La revolució del coneixement com a motor de creació de riquesa

4.1. Recerca i coneixement

La política de recerca i coneixement ha de reconèixer els principals actors implicats per tal d'iniciar un debat democràtic compartit amb els agents representatius de la societat. Les universitats, conjuntament amb els centres de R+D+I, tant públic com privats, són les principals fonts de nou coneixement que contribueixen a crear i atraure talent, i a enfortir l'economia del país.

Les universitats i els centres de recerca i innovació de Catalunya són institucions de qualitat que posseeixen un gran potencial i que conformen un conjunt de talent molt destacat, amb un fort nivell de competitivitat. Reforçar l' ampli consens legislatiu que s'ha desenvolupat en els darrers anys pot suposar un gran pas en la consolidació del sistema, a la vegada que ajudaria a augmentar les sinergies entre els centres de recerca i els actors econòmics, la captació d'inversions i la transferència de coneixement.

Creiem que cal promocionar la realització de pràctiques per a qualsevol estudiant universitari, ja que aquestes són clau per poder posar en pràctica part del què s'ha après durant els estudis, aconseguir un primer contacte amb el món professional i llavors facilitar-ne la seva inserció.

Defensem un contracte en pràctiques no laborals on els estudiants rebin una compensació econòmica que cobreixi les despeses que li suposi a l'estudiant la realització de les pràctiques.

L'actual legislació universitària (Llei Catalana d'Universitats o LUC), ja defensa la llengua catalana com la pròpia de les universitats de Catalunya i, per tant, la d'ús normal de llurs activitats. A la vegada, creiem imprescindible que els nostres estudiants universitaris siguin capaços d'acreditar el domini d'una tercera llengua

estrangera en el moment previ a entrar a la universitat. Considerem que, en el context de globalització en el que ens trobem actualment, és necessari tenir aquest nivell mínim (B2.2), per tal que l'alumnat estigui ben preparat per respondre a la realitat professional en un futur.

Des del Partit Demòcrata apostem per un model de graus que tendeixi cap a l'homogeneïtzació d'acord amb el model universitari europeu, doncs cap al model universitari 3+2. No obstant, creiem que per tal que aquest pugui ser efectiu a Catalunya, cal també una homogeneïtzació dels preus dels crèdits entre graus i màsters. D'aquesta manera aquest canvi no suposarà cap perjudici pels estudiants a nivell econòmic.

A més de totes les beques de les que disposem actualment, sumant els dos sistemes vigents, creiem que també és un imperatiu recuperar i/o estendre l'oferta de beques salari; perquè garantir l'equitat no només va lligat al preu de la matrícula, sinó també a que l'estudiant no es vegi impedit de cursar uns estudis universitaris per haver d'afrontar altres obligacions, com ara contribuir econòmicament a la llar.

Des del Partit Demòcrata, apostem pel mètode de tarificació social que tenim actualment vigent a Catalunya; aquell que ens permet calcular el preu que li correspon pagar a cada estudiant en concepte de la matrícula universitària, tenint en compte diferents paràmetres, com ara la renda familiar, el nombre de membres i el seu patrimoni. Així, s'estableix un sistema progressiu, que fa que el preu que hagi de pagar l'estudiant oscil·li des de la gratuïtat fins al 25% del cost del curs. Aspirem a un model de finançament universitari estable, que asseguri la suficiència econòmica de les universitats per poder complir la seva tasca de formació, recerca, compromís social. Pretenem que el finançament mitjà del sistema universitari català s'equipara a la mitjana de països de l'OCDE (1,22% del PIB). Per aconseguir aquest objectiu, creiem que s'ha d'impulsar un finançament universitari mixt, que es basi tant nombre d'estudiants de cada universitat com en els propis projectes que aquesta impulsi. del PIB).

Des del Partit Demòcrata apostem per un model de coneixement competencial, flexible i innovador; que s'adapti a les noves realitats educatives, socials i econòmiques. Per això, creiem que el millor sistema d'accés a la universitat el que els estudiants hagin d'haver superat una prova de competències bàsiques al final dels estudis previs, com a requisit mínim i que, posteriorment, les universitats seleccionin els estudiants d'acord amb uns criteris i puntuacions pròpies i adaptats a cada carrera. Aquests mecanismes haurien de valorar les competències tècniques dels estudiants valorant addicionalment criteris de perfil.

Un dels reptes principals pels propers anys és afavorir la cooperació entre els científics, i amb el teixit productiu i social del territori, per tal d'aconseguir una millor alineació entre els esforços de recerca i les necessitats demandades per la ciutadania, a la vegada que es consolida una cultura innovadora a tots els nivells i es generen noves oportunitats d'ocupació.

El procés d'innovació és polièdric i dinàmic: depèn de les necessitats del mercat, de criteris econòmics i del comportament dels consumidors. Els avenços tecnològics empenyen la innovació, però, també, els descobriments en ciència fonamental en són una pedra angular. En aquest context complex és necessària una planificació racional i rigorosa de les necessitats del personal de gestió, tècnic i investigador basada en la valoració competitiva de mèrits i la incorporació de talent propi i internacional.

La innovació és avui, en tots els àmbits, un element clau de la competitivitat de les empreses i la societat. Un element clau per la competitivitat d'un país. La innovació

genera valor afegit, impulsant decididament la internacionalització i el creixement de les empreses. Aspecte clau en un país de pimes com és Catalunya.

El nostre món és cada vegada més un món numèric, un món de dades que estan al cor dels sistemes d'intel·ligència artificial. Cal racionalitzar l'ús de les dades per a millorar el món en què vivim i el benestar de les persones.

No podem escapar a aquest fet, donat que abraça àmbits a priori tan llunyans com la tecnologia o les ciències socials. Aquest nou context ha de reforçar la inclusió per tal de reduir les desigualtats, augmentant la solidaritat i fent una política activa perquè no es reproduïxin les situacions de discriminació actuals ni fer-ne de noves.

Els desafiaments científics, tecnològics, medi ambientals i socials del present i del futur són múltiples i complexos: l'adaptació al canvi climàtic, el proveïment segur d'energia, sistemes sostenibles de mobilitat, impulsar la renovació industrial, augmentar la seguretat alimentària i el benestar de les persones, desenvolupar la societat de la informació i de la comunicació, encarar positivament la revolució de la intel·ligència artificial, i, en definitiva, assolir una societat innovadora i inclusiva.

Amb aquesta diagnosi el govern de Catalunya va crear l'any 2010 la institució CERCA que gestiona més de 40 centres de recerca i innovació, posteriorment, l'any 2013 va crear Eurecat, centre tecnològic de Catalunya. En conjunt, ambdues estructures tenen recursos assimilables als principals referents europeus en aquest àmbit (Fraunhofer a Alemanya, CEA a França o TNO a Holanda), amb la missió d'ajudar a les empreses en la seva competitivitat mitjançant el foment de la innovació, la col·laboració públicoprivada i l'establiment de projectes conjunts, amb especial èmfasi en la participació de les PIMES. Donar continuïtat a aquesta aposta que s'ha demostrat d'èxit arreu d'Europa és clau per a la millora de la innovació i la transferència de coneixements a Catalunya i, en suma, per a la competitivitat del nostre país en els entorns internacionals.

Per tot això proposem:

1. Assolir, en la mesura que les circumstàncies ho permetin, un finançament adient a la consideració estratègica de l'R+D+I per a Catalunya, amb una despesa mínima del 2% del PIB per a l'any 2020.
2. Impulsar un nou marc legal pel sistema català de recerca i innovació –una llei catalana de la ciència- que desenvolupi un model propi basat en l'especificitat de les universitats i els centres de recerca i altres institucions científiques. Una llei amb visió integral i de país, que introdueixi millores que garanteixin la sostenibilitat del sistema, eliminin obstacles burocràtics i afavoreixi la incorporació de nous recursos.
3. Desenvolupar una llei del mecenatge que optimitzi els beneficis fiscals dels filantrops, amplii les potencials entitats donants i afavoreixi la responsabilitat social de les empreses per tal de complementar l'esforç governamental d'assolir l'objectiu del 2% del PIB en despesa en R+D+I.
4. Impulsar incentius fiscals per l'R+D+I mitjançant l'establiment de beneficis fiscals a la reinversió en activitats de cooperació ciència-empresa, en activitats vinculades a la transferència de coneixement i en la inversió en empreses de base tecnològica derivades del sistema de recerca i coneixement.

5. Optimitzar i diversificar la captació, la retenció i el retorn de talent –en especial el jove- amb la participació de les diferents agències i entitats vinculades al Govern, els centres CERCA i altres centres d'R+D+I, les universitats, els centres hospitalaris i les empreses de base tecnològica.
6. Fomentar la cultura innovadora mitjançant l'establiment d'estructures mixtes i xarxes públic-privades, que permetin una millora significativa de la relació entre les entitats generadores de coneixement i l'activitat productiva, un augment de la mobilitat en el personal tècnic i investigador cap a les empreses i l'aprofitament de l'efecte tractor per augmentar el nombre d'entitats i empreses innovadores, seguint els paràmetres establerts pel consell europeu d'innovació (EIC), per l'estratègia Horizon 2020 i per l'estratègia catalana d'especialització intel·ligent (RIS3CAT).
7. Equipar les universitats i els centres de recerca amb les infraestructures adients, i renovar aquelles que han quedat obsoletes. Re-instaurar un programa anual d'equipaments de recerca (l'antic PEIR: Ajuts per a equipament i infraestructures destinats a la recerca)
8. Realitzar un inventari adequat de les infraestructures de recerca existents a les universitats, centres R+D+I i els centres hospitalaris per tal de conèixer la situació actual, valorar les necessitats d'equipament i procedir a la renovació d'aquells que hagin quedat obsolets; en el mateix sentit, impulsar la creació de xarxes d'infraestructures per tal d'assegurar la millor eficiència possible en el seu ús i en una nova visió integrada i col·laborativa que permeti un millor accés als investigadors i a les empreses del país.
9. Analitzar l'impacte de les grans infraestructures científiques i tecnològiques de Catalunya, en especial pel que fa al desenvolupament científic i tecnològic, a la utilització per part del teixit productiu, a l'atracció d'inversions i projectes empresarials i a l'establiment d'aliances internacionals.
10. Continuar donant suport al creixement d'Eurecat com a model de col·laboració públic-privada d'èxit, que ha aconseguit ajudar a innovar a més de 1.500 empreses al 2017, més del doble que ho feia el 2015 quan es va crear. Això implica consolidar el model de finançament de terços del centre: un terç aportat per la generalitat contra uns objectius lligats a les prioritats del Govern dins d'un contracte marc mínim a 3 anys, un terç obtingut a través de projectes internacionals consorciats amb suport públic, tant de fons europeus com de les agències estatals, i un terç d'ingressos obtinguts gràcies a contractes amb empreses. Així mateix serà important incrementar els fons públics dedicats a incentivar les empreses a invertir en R+D+I i en col·laboració a l'Eurecat i altres centres proveïdors de recerca aplicada i innovació al país.
11. Posicionar a Europa i al món algunes marques catalanes del sector de la Ciència i la tecnologia com ara CERCA, *Catalan Technology* o Universitats de Catalunya.
12. Mobilitzar l'estratègia industrial al voltant de grans desafiaments industrials, per tal de canalitzar l'energia per al desenvolupament d'aplicacions de la intel·ligència artificial i els seus usos que contribueixin al benestar de les persones i de la societat en general.

13. Multiplicar els canals de col·laboració entre les universitats i el teixit productiu i social, mitjançant programes específics, com els Doctorats i Màsters industrials.
14. Potenciar estructures de gestió de recerca la innovació de Catalunya per competir al màxim nivell per captació de fons internacionals i per incrementar la cooperació científico-tecnològica amb els països més avançats, en especial en matèria d'innovació i transferència de coneixement, amb èmfasi en els fons vinculats al Consell Europeu d'innovació, al Consell Europeu de Recerca i a l'actual programa marc europeu Horizon2020 i posteriors.
15. Optimitzar la creació i incubació d'empreses de base tecnològica disruptives, amb una millor vinculació entre centres formatius, escoles de negoci, centres generadors de coneixement i experts en gestió i estratègia empresarial, amb una visió de treball col·laboratiu a l'empara del programa Catalunya Emprèn, tant pel que fa a l'aprofitament de les instal·lacions disponibles com la generació d'accions formatives i de suport conjuntes.
16. Promoure l'interès de la comunitat europea i internacional de cara a la instal·lació de centres de recerca i seus d'organismes científics internacionals a Catalunya.
17. Aportar incentius per relacionar estretament les institucions de recerca d'excel·lència amb les PIMEs de Catalunya.
18. Difondre entre les PIMEs i emprenedors la importància i beneficis del sistema de patents, sobre tot ara que les patents espanyoles es veuran enfortides per l'aplicació general d'examen previ.
19. Dissenyar un sistema d'ajuts per a la internacionalització de les patents/models d'utilitat catalans.
20. Difondre entre les PIMEs i creadors la importància i beneficis de la protecció oportuna dels dissenys industrials.
21. Impulsar el desplegament d'una estratègia catalana de Ciència Oberta i de Dades Obertes, que permeti l'accés a les dades científiques i tecnològiques amb la corresponent dotació de les infraestructures i els entorns necessaris per dur-ho a terme, i sota una visió d'interès general, transparència i millora dels reptes proposats per la ciutadania.

4.2. La revolució digital

Des del Partit Demòcrata no només volem posar en valor la feina que va fer el Govern de Catalunya, de la mà del món local, per treballar en el Pacte Nacional per a una Societat Digital, sinó que fem nostres molts dels seus plantejaments que recollim en aquest document, i esperonem a administracions, entitats i empreses a desenvolupar-lo i ampliar-lo en els propers anys.

Fer de la recerca i coneixement font de nivells professions, mitjançant la connexió amb el sistema educatiu i ocupacional, amb convocatòries específiques i la incorporació de perfils professionals que permetin una major acceleració dels projectes de valorització tecnològica, una millor captació de les necessitats empresarials i l'establiment d'aliances estratègiques amb entitats internacionals públiques i privades.

Promoure la visió social de la ciència i la tecnologia mitjançant una política adequada d'informació ciutadana sobre els lligams de la recerca i el coneixement amb el benestar social i la qualitat de vida, aprofitant el màxim les plataformes que ofereixen els mitjans de comunicació i les xarxes socials, fent especial èmfasi en els resultats obtinguts des de la recerca en els diferents àmbits de coneixement.

Sovint sentim a parlar com l'anomenada Societat de la Informació representa una veritable revolució social, econòmica i cultural, com ho fou a finals del segle XVIII la revolució industrial: el que avui ja es coneix com "La Revolució Digital".

És necessari que els governs visionin aquest fet i liderin i desenvolupin estratègies de digitalització per donar resposta als nous reptes que planteja una societat més connectada que mai, en un segle on les infraestructures estratègiques seran les de les comunicacions electròniques i les dades que per elles viatgen.

Catalunya ha estat sempre un territori d'avantguarda en l'àmbit tècnic i tecnològic, i la societat catalana ha anat avançant i aprofundint en l'anomenada Societat de la Informació que, esperonada pel desenvolupament de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), ha evolucionat cap al que avui anomenem Societat Digital.

S'estan transformant progressivament aspectes essencials en esferes com la comunicació, el coneixement o l'economia. Aquest canvi es fonamenta en les oportunitats que ofereix la tecnologia i en les necessitats i expectatives d'una ciutadania cada cop més connectada, informada, crítica i apoderada.

Tant és així que, les Administracions Públiques, el teixit empresarial i associatiu i la ciutadania esdevenen, al mateix temps, espectadors i protagonistes dels canvis i reptes que suposa la revolució tecnològica digital.

En tota aquesta revolució, hem de tenir clar que les TIC no són una finalitat en sí mateixes, sinó que es tracta del mitjà que acompanya, motiva i esperona el canvi i el desenvolupament d'aquesta Societat Digital, esdevenint un element transformador i sobretot accelerador de processos, que esdevenen claus en aproximar i democratitzar la comunicació a tothom.

És indubtable que aquesta revolució digital modifica totalment els conceptes de la cultura del treball de la societat industrial i post-industrial, amb una clara orientació de l'activitat productiva cap a entorns de treball intensius en coneixement i capacitats. Aquest ha de ser el principal recurs competitiu de les empreses i dels ciutadans catalans dins d'un mercat global. Les empreses de la nova economia i les indústries tenen en les persones i el seu coneixement el seu principal actiu.

Aquesta darrera afirmació, si bé ens sembla evident en el marc empresarial, no sempre s'ha associat i desenvolupat amb força en l'àmbit de les administracions públiques. Per aquest motiu, creiem que encara hi ha camí per córrer per maximitzar l'ús i l'aplicació intensiva de les TIC per ser més eficients i eficaços en la prestació dels serveis públics, millorar la seva governança i desenvolupar amb força el concepte d'Administració Digital per accelerar el seu procés de transformació multidimensional, derivat sens dubte del canvi profund que està experimentant la societat, amb una ciutadania més exigent que demana una administració més oberta, on la innovació és la clau de la seva transformació envers el futur.

L'impuls de la Societat Digital ha de millorar la qualitat de vida de la ciutadania i ha de permetre assegurar la igualtat d'accés al món digital, simplificant i millorant les seves interaccions amb les Administracions Públiques Catalanes.

L'impuls de polítiques que fomentin el desplegament d'infraestructures de comunicacions electròniques que garanteixin arreu de Catalunya una oferta fonamentada en xarxes de nova generació competitiva i en règim de competència, ho considerem com una qüestió estratègica que condicionarà el nivell de competitivitat econòmica del nostre país i la seva cohesió social i territorial.

No obstant, el desenvolupament de la societat digital en el seu concepte més ampli, es troba afectat per diversos reptes i amenaces que posen en perill la seva seguretat. La interrelació i la dependència de les comunicacions electròniques i els serveis digitals fan que la seva protecció enfront de les ciberamenaces hagi esdevingut un pilar bàsic.

L'evolució en la motivació i la complexitat dels ciberatacs està situant les infraestructures essencials del país com a objectiu. Malauradament ho hem pogut viure recentment. Aquestes infraestructures són necessàries per garantir el correcte funcionament del Govern, de les administracions públiques municipals i supramunicipals, i per a la protecció i el bon funcionament dels serveis bàsics de la ciutadania.

Des del PDeCAT, tenim l'oportunitat per liderar la construcció d'una societat digital a Catalunya que porti més enllà els conceptes de democràcia, qualitat de vida, prosperitat i cohesió social en un segle on les tecnologies digitals serà el pal de paller al voltant de les quals es configurarà una nova societat.

Per dur a terme aquest desenvolupament digital proposem:

1. Desplegar el Pacte Nacional per a la Societat Digital aprovat en la darrera legislatura de forma consensuada amb tots els actors del país.
2. Incorporar l'ús de la tecnologia digital per part de les Administracions Públiques, la ciutadania i les empreses com a condició instrumental i necessària per avançar en el procés de transformació envers la Societat Digital.
3. Assolir una prestació de serveis que s'adeqüi a les noves preferències i necessitats de la ciutadania, entitats i empreses pel que fa uns serveis digitals simples, personalitzats i de qualitat. Aquests canvis comporten, per extensió, una evolució del tipus de relació entre les pròpies administracions i també en la relació d'aquestes amb el territori, la ciutadania i el teixit productiu.
4. Caminar amb convicció cap a la generació i obertura de fonts de dades públiques, fomentar la transparència, la rendició de comptes i incorporar l'ús intel·ligent de dades en la presa de decisions.
5. Garantir la qualitat, la ubiqüitat i l'alta disponibilitat de les infraestructures de forma que la distribució d'aquests serveis arribi a qualsevol punt del país.
6. Avançar en la interoperabilitat i integració dels sistemes així com en la construcció de solucions tecnològiques que facilitin la seva reutilització.
7. Definir i impulsar plataformes i serveis públics relacionats d'analítica de dades estructurades i no estructurades, tant públiques com privades que permetin, entre d'altres, la creació de nous serveis.

8. Definir i impulsar aplicacions i plataformes al núvol per a les Administracions, facilitant les solucions necessàries per a la gestió interna i per a la prestació de serveis de forma escalable i més econòmica.
9. Potenciar la gestió intel·ligent del territori, amb l'objectiu de minimitzar els costos d'implantació de solucions i maximitzar-ne el seu rendiment.
10. Garantir per part de l'administració, un sistema públic d'identitat digital que permeti interoperar amb els serveis i registres de les diferents administracions.
11. Fer possible que Barcelona esdevingui la capital europea de la tecnologia mòbil 5G, amb el suport del sector i les administracions i institucions de recerca.

4.3. Territori intel·ligent: e-Stat

La principal força del procés de construcció d'un nou "Estat Digital" també és la gent, i això implica que hem d'apostar en el present i en el futur de la nostra ciutadania per assolir com més aviat millor una ciutadania digital plena, invertint en la formació digital i STEM (acrònim de ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques, en les seves sigles en anglès) dels nostres ciutadans, apoderant-los tecnològicament i digital, i vetllant pels seus drets i deures digitals.

Pel que fa a l'Administració Digital, tenim el repte d'impulsar la Transformació Digital de les Administracions Catalanes. Es tracta, d'anar més enllà en l'ús dels avantatges que suposen de les noves tecnologies que han de transformar l'Administració cap a una institució més àgil, més senzilla i més orientada a les necessitats de la ciutadania.

Si anem més enllà de la e-Administració, hem de dotar a la nostra ciutadania de les eines per innovar en un món digital i hem d'endegar la constitució d'un estat veritablement modern. El primer estat nadiu digital, l'e-Stat, ha de ser una nació digital i intel·ligent de referència internacional, dibuixant una proposta innovadora d'estat digital del segle XXI que defugui del vell concepte d'estat analògic del segle passat, un país modern i atractiu que abandoni el vell concepte de "l'estat sóc jo" per passar al de "l'estat sou vosaltres (els ciutadans)".

Volem convertir Catalunya en un Territori Intel·ligent de referència internacional en innovació de serveis públics i creixement econòmic. Volem un país que desplegui una estratègia que integri i coordini les iniciatives locals i supralocals en matèria de Territori Intel·ligent, volem un "Smart Country", on no només hi hagi "Smart Cities", que és molt important que n'hi hagin, sinó també un país que tingui "Smart Regions", ja que d'aquesta manera estarem traslladant les estratègies de gestió intel·ligent, al conjunt del territori, on de ben segur costarà més implantar-les, però el seu ús ens generaran molts estalvis en la optimització i gestió dels territoris.

El mateix Govern de la Generalitat, evolucionant aquest concepte de ciutat intel·ligent al de territori i país intel·ligent, està impulsant l'estratègia SmartCAT orientada a convertir Catalunya en un territori intel·ligent de referència internacional que aprofiti l'ús i l'aplicació de les tecnologies digitals i intel·ligents. Una nova manera de prestar els serveis públics, basada en una utilització intensiva de les tecnologies de la informació i la comunicació que obre la porta a una nova manera de gestionar les ciutats i les viles de forma més eficient, més respectuosa amb el medi ambient, més adaptada a les necessitats i demandes dels ciutadans.

De fet, les directives europees estan alineades amb la vertebració territorial i la compartició d'infraestructures susceptibles d'allotjar xarxes de nova generació. La UE

reconeix que l'actuació de l'Administració és necessària en zones no rendibles i que aquesta actuï de tractor en inversions.

Per aquest motiu, la Comissió Europea ha formulat uns objectius estratègics de connectivitat per l'any 2025 on estableix com a prioritari la connectivitat d'alta capacitat a tots els motors socioeconòmics importants, com els centres escolars, les universitats, els centres de recerca, els nusos de transport, els proveïdors de serveis públics, els hospitals i les administracions.

Per tant, no podem ser aliens a aquests objectius si no volem que Catalunya i els seus ciutadans i empreses quedin endarrerits, i és més com a País que volem equilibrat territorialment hem d'anar més enllà. Per això des del PDeCAT promourem el desplegament i la gestió coordinada d'infraestructures tecnològiques i de comunicacions electròniques que assegurin disposar de neutralitat i connectivitat d'alta capacitat que permeti la prestació de serveis avançats i innovadors de forma eficient, de manera sostenible i en un entorn de competència, tot assegurant la igualtat d'oportunitats per a tots els ciutadans, empreses i entitats de tots els municipis de Catalunya.

Tenim el repte d'impulsar la Transformació Digital de les Administracions Catalanes. Es tracta, d'anar més enllà de la e-Administració, que ha suposat l'extensió de l'ús de les tecnologies digitals per part d'aquestes. En definitiva, es tracta d'utilitzar els avantatges que suposa l'ús de les noves tecnologies per a transformar l'Administració cap a una institució més àgil, més senzilla i més orientada a les necessitats de la ciutadania.

Per dur a terme aquest e-Stat, impulsarem les actuacions següents:

1. Dotar la ciutadania d'una identitat digital catalana autogestionada.
2. Aprovar una llei catalana de drets i deures digitals.
3. Formar ciutadans amb plenes competències digitals i amb vocació innovadora impulsant l'educació en STEM (engloba les àrees disciplinars de les Ciències, la Tecnologia, la Enginyeria i la Matemàtica) i la reinserció digital que els garanteixi un futur laboral. La programació i la robòtica educativa seran assignatures optatives en el sistema educatiu de Catalunya.
4. Apoderar tecnològicament i digital els ciutadans perquè puguin decidir quin país i societat volen, que els permeti, de forma activa i/o passiva, una major participació en les polítiques territorials, econòmiques i socials, normalitzant la cultura del vot electrònic per a la presa de decisions a Catalunya.
5. Treballar per una Catalunya tecnològicament ètica i sobirana en la gestió de les dades dels ciutadans fomentant els formats oberts i distribuïts per tal que el coneixement pugui compartir-se.
6. Impulsar un nou model fiscal inspirat en l'smartTAX i fomentar la creació d'una moneda digital catalana.
7. Fomentar la digitalització de les nostres empreses i l'emprenedoria digital per garantir una economia catalana digital i competitiva, habilitant un programa de residència digital per a empreses.

8. Assegurar la connectivitat de xarxa i la igualtat d'oportunitats de tots els territoris, ciutats, pobles, ciutadans i empreses. És imprescindible que tinguem una xarxa d'infraestructures TIC d'alta capacitat que arribi a tot el país.
9. Impulsar Catalunya com un país cibersegur, que protegeixi les seves institucions públiques, i els seus ciutadans, i garanteixi el desenvolupament de la Societat Digital, musculant la recent creada Agència de Ciberseguretat de Catalunya, (i suspesa pel TC).

I, per acabar:

És un repte de País, seguir promovent l'activitat econòmica en els diferents sectors de l'economia digital, ja que genera llocs de treball qualificats. Hem de fomentar i donar suport a la transformació digital del teixit productiu català, fent èmfasi en la transformació de la petita i mitjana empresa, així com el desenvolupament de programes orientats a l'impuls a l'economia digital, per tal de seguir sent competitius en tots els àmbits.

Per això cal definir estratègies orientades a la formació, captació i retenció del talent digital. Cal donar suport a l'emprenedoria, a l'economia col·laborativa i a la captació d'inversions per situar l'economia de Catalunya al capdavant de la nova economia digital.